جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى كەڭسەسى، مەملەكەتتىك كەڭەس كەڭسەسى «پىكىر» باسىپ تاراتتى

مەملەكەتتىڭ مادەنيەتتى سيفرلاندىرۋ ستراتەگياسىنىڭ اتقارىلۋىن ىلگەرىلەتۋ كەرەك

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 5 ـ ايدىڭ 22 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى. جاقىندا جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى كەڭسەسى، مەملەكەتتىك كەڭەس كەڭسەسى «مەملەكەتتىڭ مادەنيەتتى سيفرلاندىرۋ ستراتەگياسىنىڭ اتقارىلۋىن ىلگەرىلەتۋ جونىندەگى پىكىردى» (تومەندە قىسقارتىلىپ «پىكىر» دەلىنەدى) باسىپ تاراتتى ٴارى حابارلاندىرۋ شىعارىپ، وڭىرلەردەن، تارماقتاردان ٴىس جۇزىندىكپەن ۇشتاستىرىپ، مۇقيات دايەكتىلەندىرۋدى، تياناقتاندىرۋدى تالاپ ەتتى.

«پىكىردە» مىنالار ايقىندالدى: "14 ـ بەسجىلدىقتىڭ" سوڭىنا جەتكەندە، مادەنيەتتى سيفرلاندىرۋ نەگىزدىك قۇرىلعىلارى مەن قىزمەت وتەۋ تۇعىرى نەگىزىنەن قۇرىلىپ، ينتەرنەت جەلىسىندە جانە جەلىدەن تىس تۇيىسپالى ىقپالداسقان، ستەرەولى قامتىعان مادەنيەت قىزمەت وتەۋمەن قامداۋ جۇيەسى قالىپتاستىرىلادى. 2035 ـ جىلعا جەتكەندە، فيزيكالىق ورنالاستىرىلعان، لوگيكالىق بايلانىستىرىلعان، جىلدام تۇتاستىرىلاتىن، ۇتىمدى ىزدەيتىن، جاپپاي ورتاق يگىلىكتەنەتىن، ٴتۇيىندى تۇيىستىرىلعان مەملەكەتتىك مادەنيەت ۇلكەن ساندى مالىمەت جۇيەسى قۇرىلىپ، جۇڭحۋا مادەنيەتى جالپى كورىنىسىمەن كورسەتىلىپ، جۇڭحۋا مادەنيەتىن سيفرلاندىرۋ جەتىستىكتەرىنەن جالپى حالىق بىرگە يگىلىكتەنەدى.

«پىكىردە» 8 ٴتۇيىندى مىندەت العا قويىلدى. ٴبىرىنشى، مادەنيەت سالاسىنداعى قۇرىلىپ بولعان نەمەسە قۇرىلىپ جاتقان سيفرلاندىرۋ ينجەنەرياسى مەن دەرەك قور قالىپتاستىرعان جەتىستىكتەردى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ پايدالانىپ، بايلانىستىرۋ ارقىلى جۇڭحۋا مادەنيەتى دەرەك قورىن قالىپتاستىرۋ. ەكىنشى، مادەنيەتتى سيفرلاندىرۋ نەگىزدىك قۇرىلعىلارىن بەكەمدەپ، قازىر بار سىمدى تەلەۆيزيا تورى قۇرىلعىلارىنا، راديو ـ تەلەۆيزيا 5G تورىنا جانە ۇلاستىرۋ ـ تۇتاستىرۋ تۇعىرىنا سۇيەنىپ، مەملەكەتتىڭ مادەنيەت ارناۋلى تورىن قالىپتاستىرۋ. ٴۇشىنشى، كوپ نەگىزدى تۇلعالاردى مەملەكەتتىڭ مادەنيەت ارناۋلى تورىنا سۇيەنە وتىرىپ، مادەنيەتتىك ساندى مالىمەت بويىنشا قىزمەت وتەۋ تۇعىرىن بىرگە قۇرۋعا شابىتتاندىرۋ. ٴتورتىنشى، ٴار ٴتۇرلى مادەنيەت قۇرىلىمدارىن مەملەكەتتىڭ مادەنيەت ارناۋلى تورىنا قوسىلىپ، مادەنيەتتىك ساندى مالىمەت بويىنشا قىزمەت وتەۋ تۇعىرىنان پايدالانىپ، سيفرلاندىرۋ بويىنشا تيىن وزگەرتىپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۋدىڭ ٴونىمدى جولىن قاراستىرۋعا شابىتتاندىرۋ جانە وعان قولداۋ كورسەتۋ. بەسىنشى، سيفرلاندىرىلعان مادەنيەتتىك تۇتىنۋدىڭ جاڭا جاعدايىن دامىتىپ، ينتەرنەت جەلىسىندە جانە جەلىدەن تىس ٴبىر تۇلعالاندىرىلعان، ينتەرنەت جەلىسىندە جانە ناقتى ورىندا ٴوزارا ۇشتاستىرىلعان سيفرلاندىرىلعان مادەنيەتتىڭ جاڭا سەزىنىسىن كۇش سالا دامىتۋ. التىنشى، مەملەكەتتىڭ مادەنيەت ۇلكەن ساندى مالىمەت جۇيەسى، مەملەكەتتىك زەردەلى كىتاپحانا جۇيەسى جانە الەۋمەتتىك مادەنيەت بۇلت قۇرىلىسىن ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتىپ، الەۋمەتتىك مادەنيەتتىڭ سيفرلى مازمۇنىمەن قامداۋ قۋاتىن ارتتىرىپ، الەۋمەتتىك مادەنيەت بويىنشا قىزمەت وتەۋدىڭ سيفرلانۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتۋ. جەتىنشى، مادەنيەت كاسىپ سالاسىنىڭ سيفرلانىپ ورنالاسۋىن جەدەلدەتىپ، مادەنيەت ساندى مالىمەتتەرىن جيناۋ، وڭدەۋ، ساۋدالاۋ، ۇلەستىرۋ، يگىلەۋ سياقتى سالالاردا ٴبىر توپ جاڭاشا مادەنيەت كاسىپورىندارىن جەتىلدىرىپ، مادەنيەت كاسىپ سالاسىن سيفرلاندىرۋ قۇرىلىسى بەتالىسىنا جەتەكشىلىك ەتۋ. سەگىزىنشى، مادەنيەتتى سيفرلاندىرۋدى باسقارۋ جۇيەسىن قۇرىپ، مادەنيەت بازارىنىڭ امبەباپ زاڭ اتقارۋ ٴتۇزىلىسىن كەمەلدەندىرىپ، مادەنيەتتىك ساندى مالىمەت فاكتورى بازارىنىڭ ساۋداسىن باقىلاۋ ـ باسقارۋدى كۇشەيتۋ.

«پىكىردە» مىنالار تالاپ ەتىلدى: ساندى مالىمەتتى جيناپ وڭدەۋ، ساۋدالاپ ۇلەستىرۋ، جەتكىزىپ ساقتاۋ جانە ساندى مالىمەتتى باسقارۋ سياقتى بۋىنداردا مادەنيەت ساندى مالىمەت حاۋىپسىزدىگى ولشەمىن جاساپ، جۇڭحۋا مادەنيەتى دەرەك قورى ساندى مالىمەتتەرىن قورعاۋ ولشەمىن كۇشەيتىپ، مادەنيەت ساندى مالىمەتى حاۋىپسىزدىگىن باقىلاۋ ـ باسقارۋدىڭ كەمەلدى جۇيەسىن ورناتىپ، مادەنيەت بايلىعى ساندى مالىمەتتەرى مەن مادەنيەت سيفرلىق مازمۇندارىنىڭ مۇلىك ۇقىعىن قورعاۋ شارالارىن كەمەلدەندىرۋ كەرەك. مادەنيەتتى سيفرلاندىرۋ قۇرىلىسى ولشەمدەرىن زەرتتەپ جاساۋدى جەدەلدەتىپ، مادەنيەت بايلىعى ساندى مالىمەتتەرىمەن بولىسۋدەگى قوزعاۋشى كۇش مەحانيزمىن كەمەلدەندىرىپ، مادەنيەتتى سيفرلاندىرۋ قۇرىلىسىن دەمەيتىن كاسىپ سالاسى ساياساتىن زەرتتەپ جاساپ، قازىنالىق قولداۋ ساياساتىن تياناقتاندىرىپ جانە كەمەلدەندىرىپ، مادەنيەتتى سيفرلاندىرۋ قۇرىلىسى سالاسىندا مەملەكەتتىك تەحنيكالىق جاڭالىق اشۋ ورتالىعى، مەملەكەتتىك ٴتۇيىندى تاجىريبەحانا سياقتى مەملەكەتتىك عىلىم ـ تەحنيكالىق جاڭالىق اشۋ بازاسىن ورنالاستىرىپ، عىلىم ـ تەحنيكالىق جاساماپازدىق سيپاتىنا ۇيلەسەتىن سيفرلاندىرىلعان مادەنيەت كاسىپورىندارىنىڭ عىلىم ـ تەحنيكالىق جاڭالىق اشۋ تاقتاسىندا جارناسىن بازارعا سالىپ، قارجى قۇراۋىنا قولداۋ كورسەتىپ، مادەنيەتتى سيفرلاندىرۋعا قاتىستى ٴپان، ماماندىق قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتىپ، ٴوندىرىس پەن وقىتۋدى توعىستىرۋ تۇعىرىنان ۇيداعىداي پايدالانۋ كەرەك.

«پىكىردە» مىنالار باسا دارىپتەلدى: جەر ـ جەر مەملەكەتتىڭ مادەنيەتتى سيفرلاندىرۋ ستراتەگياسىنىڭ اتقارىلۋىن ىلگەرىلەتۋدى ماڭىزدى كەڭەستىك تارتىپكە، كۇن تارتىپكە قويىپ، جەرگىلىكتى جاعدايعا قاراي ناقتى اتقارۋ جوباسىن جاساپ، قاتىستى تارماقتار ساياسات ـ شارالاردى ەگجەي ـ تەگجەيلىلەندىرۋ كەرەك. وڭىرلەر، قاتىستى تارماقتار «پىكىردىڭ» اتقارىلۋ جاعدايىن قاداعالاپ تالداۋ مەن سايكەستىرىپ جەتەكتەۋدى كۇشەيتىپ، ناتيجەسىن باعامداۋعا باسا ٴمان بەرۋ كەرەك.

(باسى 1 ـ بەتتە)

قۇمارلارىنان شىققانشا وينادى. ٴار جىلى جاڭا وقۋ ماۋسىمى باستالىسىمەن بالالاردىڭ بىردە ـ ٴبىرى قالماي مەكتەپكە كەلگەنىن كورۋ وقىتۋشىلاردىڭ ەڭ قۋانىشتى ٴىسى سانالادى.

2019 ـ جىلى 9 ـ ايدا، قونىس جاڭالاپ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ بويىنشا ورنالاستىرۋ تۇيىنىندە جاڭادان سالىنعان وسى مەكتەپ رەسمي پايدالانۋعا بەرىلدى. جاپ ـ جاڭا، جارىق ساباقحانالار، تازا، رەتتى وقىتۋشىلار جاتاقحاناسى جانە كەمەلدى وقۋ ـ وقىتۋ جابدىقتارى كورگەن جاننىڭ كوزىنە وتتاي باسىلادى.

ٴداريابويى اۋىلى تاكلاماكان ٴشولىنىڭ بەل ورتاسىنا ورنالاسقان، جاڭا مەكتەپ عيماراتىنىڭ سالىنۋى بالالارعا اناعۇرلىم حاۋىپسىز، سالاماتتى، شارت ـ جاعدايى تولىق ۇيرەنۋ ورتاسىن سىيلاپ، اناعۇرلىم كوپ وقىتۋشىلاردى وسى مەكتەپكە كەلىپ ساباق بەرۋگە باۋرادى.

"800 مەترگە جەتپەيتىن جەردە، جاقسى مەكتەپ ٴۇيىمىزدىڭ جانىندا! ٴار ٴۇيدىڭ بالالارىنىڭ بارلىعى مەكتەپكە بارا الادى، شارت ـ جاعداي وسىنشاما جاقسى، ٴبىز بالالارىمىزدىڭ جەتەلى بولىپ شىعۋىن، كەيىن بۇل جەردەن شىعىپ، سىرت جەرلەردى دە كورىپ كوز اياسىن اشۋىن تىلەيمىز"، ـ دەيدى وقۋشىنىڭ اتا ـ اناسى تۇرسۇن ابىلەز تەبىرەنە.

حوتان قالاسى دىرۋن وقۋ ـ اعارتۋ باقشا رايونىنداعى كىتاپحانا ٴار كۇنى كوپتەگەن وقۋشىلاردى وسىندا كەلىپ كىتاپ وقۋعا باۋرايدى، 200 مىڭ كىتاپ بار كىتاپحانادا ٴبىر ۋاقىتتا 300 وقۋشى كىتاپ وقي الادى. حوتان قالالىق 5 ـ ورتا مەكتەپتىڭ وقۋشىسى ابدۇكەرىم ابلىميت تىلشىگە بىلتىر مەكتەپ دىرۋن وقۋ ـ اعارتۋ باقشا رايونىنا كوشىپ كەلگەن سوڭ، وزىق، تولىق وقۋ ـ وقىتۋ قۇرىلعىلارى مەن ولشەمدى دەنە تاربيە الاڭى ٴوزىن ايرىقشا جەلپىنتكەنىن ايتىپ: "ٴبىزدىڭ ٴۇي مەكتەپتىڭ ماڭىندا، وقۋعا كەلىپ ـ كەتۋ وتە قولايلى بولدى"! ـ دەدى.

وقۋ ـ اعارتۋدى الدىمەن دامىتىپ، وقۋ ـ اعارتۋعا الدىمەن ۇسىنىلىم سالدى. 2021 ـ جىلى 8 ـ ايدا، حوتان قالاسى دىرۋن وقۋ ـ اعارتۋ باقشا رايونى پايدالانۋعا بەرىلدى، جەر اۋدانى 421 مۋ كەلەتىن، حوتان قالالىق 5 ـ ورتا مەكتەپ، شۋچيانشۋ بالاباقشاسى سياقتى 5 مەكتەپ جانە بالاباقشا ورنالاسقان باقشا رايونى بالاباقشادان ورتا مەكتەپكە دەيىنگى جالپى وقۋ ساتىسىنداعى وقۋ ـ اعارتۋدى قامتىعان وسى زامانعى وقۋ ـ اعارتۋ باقشا رايونى سانالادى. تاياۋ جىلداردان بەرى، حوتان ايماعى جالپى 2 ميلليارد 850 ميلليون يۋان قارجى سالىپ، 9 وقۋ ـ اعارتۋ باقشا رايونىن قۇرىپ شىعىپ، 78 مىڭ وقۋ ورنىن ۇسىندى، بۇبەكتەر مەن وقۋشىلاردىڭ "وقۋعا تۇسۋگە تيىستىلەرىن مۇمكىندىگىنشە وقۋعا ٴتۇسىرۋ" قاجەتىن قاناعاتتاندىردى.

"مەكتەپ ـــ تيانشان الابىنداعى ەڭ ادەمى قۇرىلىس". بۇل شينجياڭداعى ٴار ۇلت حالقىنىڭ جالپىلىق ورتاق تانىمى سانالادى.

جاستار مەن ورەندەر وتانىمىزدىڭ بولاشاعى، ۇلتىمىزدىڭ ٴۇمىتى. شينجياڭ مەكتەپتەردىڭ ٴبىلىم بەرۋ شارت ـ جاعدايىن ۇزدىكسىز جاقسارتۋ ارقىلى ٴار دارەجەلى، ٴار ٴتۇرلى وقۋ ـ اعارتۋدىڭ اناعۇرلىم جوعارى دەڭگەيدە جالپىلاسۋىن، اناعۇرلىم جوعارى ساپالى دامۋىن جاپپاي ىلگەرىلەتىپ، ٴار ۇلت بالالارىنىڭ ٴبىلىم الۋ ۇقىق ـ مۇددەسىن زاڭ بويىنشا قامتاماسىز ەتىپ، ولاردىڭ ساۋ ـ سالامات، الاڭسىز ەسەيىپ ـ ەرجەتۋىن جەبەدى.

شينجياڭنىڭ ازاماتتاردىڭ ٴبىلىم الۋ ۇقىعىن شىنايى قامتاماسىز ەتۋى اۋىز جۇزىندەگى ۋادە عانا ەمەس، ناقتى قارجىلىق ۇسىنىلىم سانالادى. 2016 ـــ 2020 ـ جىلدار ارالىعىندا، بۇكىل رايوننىڭ ادەتتەگى الەۋمەتتىك مەجە ەسەبىنىڭ وقۋ ـ اعارتۋ قاراجاتى شىعىسى جالپى 397 ميلليارد 264 ميلليون يۋان بولدى، مۇنىڭ ىشىندە 2020 ـ جىلى 90 ميلليارد 800 ميلليون يۋانعا جەتىپ، ادەتتەگى الەۋمەتتىك مەجە ەسەپ شىعىسىنىڭ 16.96%ىن ۇستاپ، 2016 ـ جىلداعىدان 24 ميلليارد 350 ميلليون يۋان ٴوستى، "نەگىزدى قامتاماسىز ەتۋ"، "ولقىلىقتاردى تولىقتاۋ"، "ادىلدىكتى جەبەۋ" ٴونىمدى تياناقتاندىرىلدى.

ٴبىلىم الۋدىڭ اناعۇرلىم ٴادىل ورايىن جاراتتى

شينجياڭ اۋىل شارۋاشىلىعى داشۋەسىنىڭ 1 ـ جىلدىق وقۋشىسى ميرى (بۇركەنىشەك ات) مەملەكەتتىڭ وقۋشىلارعا قارجىلىق جاردەم بەرۋ ساياساتىنا ٴدان ريزا. بىلتىر وقۋ باستاۋدىڭ الدىندا، ميرى پوسكام اۋداندىق وقۋ ـ اعارتۋ مەكەمەسىنەن وقۋشى شىققان جەردەن بەرىلەتىن قارىز اقشاعا ٴوتىنىش ەتىپ 8000 يۋان الىپ، وتباسىنداعىلاردىڭ كوكەيى تەستى زارۋلىگىن شەشتى. "ٴۇيىمدەگى 2 بالام دا داشۋەدە وقيدى، بۇرىن مۇنداي ويلاۋدىڭ وزىنە ٴداتىم بارمايتىن"، ـ دەيدى ميرىنىڭ اكەسى ٴومارجان تۇرسۇن، ال بۇلاردىڭ بارلىعى پارتيانىڭ وقۋ ـ اعارتۋدا حالىققا تيىمدىلىك جاساۋ ساياساتىنىڭ ارقاسى.

ٴومارجان وتباسىنداعى وشارلى 6 جاننىڭ باستى ەكونوميكالىق تابىس كوزى 4 مۋ جەردەگى جەمىس ورمانى مەن باققان مالدان تاپقان تابىسىنان كەلەدى، ٴار جىلعى ەگىس جۇمىستارىنىڭ سايابىر كەزىندە، ايەلى ەكەۋى سىرتقا شىعىپ جۇمىس ىستەپ، وتباسىنىڭ تابىسىنا جاماۋ ـ جاسقاۋ تاباتىن. "وقۋعا كومەك قارىز اقشاسى ٴبىزدىڭ بالالاردىڭ وقۋ اقىسى ماسەلەسىن شەشۋىمىزگە كومەكتەستى"، ـ دەيدى ٴومارجان، داشۋەگە تۇسكەن سوڭ، كلاس جەتەكشىسى ونىڭ بالاسىنىڭ وقي ٴجۇرىپ ىستەيتىن قوسالقى جۇمىس ورنىنا ٴوتىنىش ەتىپ تۇرمىس قاراجاتى ٴۇشىن قوسىمشا اقى سەپتەۋىنە، سونىمەن بىرگە مەملەكەتتىڭ وقۋعا كومەك قاراجاتىنان يگىلىكتەنۋىنە كومەكتەستى، بۇل اتالعان وتباسىنىڭ ەكونوميكالىق قىسىمىن بارىنشا جەڭىلدەتتى.

شينجياڭدا ەل ىشىندەگى باسقا ولكەلەر سياقتى ازاماتتاردىڭ بارلىعى ٴبىلىم الۋ ورايىنان زاڭ بويىنشا تەڭ يگىلىكتەنەدى. ٴار جىلى وتباسىندا قيىنشىلىعى بار داشۋە وقۋشىلارىنىڭ وقۋعا ٴساتتى تۇسۋىنە اناعۇرلىم ويداعىداي كومەكتەسۋ ٴۇشىن، رايونىمىزدىڭ جەر ـ جەرىندەگى وقۋ ـ اعارتۋ تارماقتارى كاسىپتىك باۋلۋدان وتكەن ٴوتىنىش بەرۋ قىزمەتكەرلەرىن ارنايى دايىنداپ، وقۋ قارىز اقشاسىنا ٴوتىنىش بەرۋگە كەلگەن وقۋشىلارعا كەڭەس بەردى جانە قاتىستى جاقتان جەتەكشىلىك ەتتى. ٴار دارەجەلى، ٴار ٴتۇرلى مەكتەپتەرگە وقۋعا قابىلدانعان، وتباسىندا ەكونوميكالىق قيىنشىلىعى بار وقۋشى بولسا بولعانى، تۇگەلدەي الدىمەن وقۋعا ٴتۇسىپ، ارتىنان قارجىلاي كومەك بەرۋدەن يگىلىكتەنەدى، ىركىلىسسىز ارنا سياقتى كوپتەگەن شارالار ارقىلى وقۋشىلاردىڭ وقۋعا ٴساتتى ٴتۇسۋىن قامتاماسىز ەتتى.

وقۋ ـ اعارتۋدىڭ ادىلدىگى قوعام ادىلدىگىنىڭ ماڭىزدى نەگىزى، وقۋ ـ اعارتۋدىڭ ادىلدىگىن جەبەۋ پارتيا مەن مەملەكەت قايتا ـ قايتا دارىپتەپ وتىرعان ماڭىزدى وقۋ ـ اعارتۋدى دامىتۋ ۇستانىمى. وقۋ ـ اعارتۋدى حالىق تۇرمىسىن قامتاماسىز ەتۋدەگى ماڭىزدى مازمۇنىنىڭ ٴبىرى رەتىندە قارالادى، قازىر رايونىمىز مەكتەپكە دەيىنگى تاربيەدەن اسپيرانت تاربيەسىنە دەيىن قامتىعان تۇتاس وقۋ ساتىسىندا وقۋشىعا قارجىلاي كومەكتەسۋ ساياساتى جۇيەسىن ورناتتى، قيىنشىلىعى بار وتباسىلارىنىڭ مىندەتتى وقۋ ـ اعارتۋ ساتىسىنداعى بالالارىنىڭ وقۋدان قالۋ، وقۋدان قول ٴۇزۋ جاعدايىن يكەمدى نولگە ٴتۇسىرۋدى جۇزەگە اسىردى. 2021 ـ جىلى، بۇكىل رايوندا ٴار دارەجەلى، ٴار ٴتۇرلى وقۋشىلارعا قارجىلاي كومەكتەسۋ قاراجاتىنان 8 ميلليارد 299 ميلليون يۋان ٴبولىنىپ، يگىلىككە كەنەلگەن وقۋشى 6 ميلليون 749 مىڭ 800 ادام ـ رەتكە جەتتى. دالمە ـ ٴدال قارجىلاي كومەكتەسىپ، "بىردە ـ ٴبىر بالانىڭ وتباسىنىڭ ەكونوميكالىق قيىنشىلىعى سەبەبىنەن وقۋدان قالماۋىنا" شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

وقۋ ـ اعارتۋدىڭ ادىلدىگىن جەبەۋ جولىندا، مۇگەدەك بالالاردىڭ، ورەندەردىڭ دە بىردە ـ بىرەۋى قاعىس قالسا بولمايدى.

كاڭكاڭ (بۇركەنىشەك اتى) بالالاردا بولاتىن سالدانۋ ناۋقاسىنا شالدىققان، وتباسى قۇتىبي اۋدانى شورگۋ قالاشىعى قىزىلتاس قىستاعىندا تۇرادى. 2019 ـ جىلى، ول قالاشىق باستاۋىش مەكتەبىنە بارىپ كلاسقا ىلەسىپ وقي باستادى. ٴۇيلەرى مەكتەپتەن ٴبىرشاما ۇزاق بولعاندىقتان، مەكتەپ كاڭكاڭدى مەكتەپتە جاتىپ وقۋعا ورنالاستىردى، سونىمەن بىرگە ونىڭ شەشەسىن تەگىن جاتاقپەن قامداپ، بالاسىنا قارايلاسۋىنا مۇمكىندىك جاسادى.

"بالامنىڭ تاماق، جاتاعى تۇگەلدەي تەگىن، ۇكىمەت تاعى كومەك قاراجات بەرەدى. مۇعالىمنىڭ كوڭىل ٴبولىپ كومەكتەسۋىندە، بالامنىڭ العا باسۋى وتە تەز بولىپ، بۇرىنعىدان جايدارى بولىپ كەتتى"، ـ دەدى كاڭكاڭنىڭ شەشەسى العىستى سەزىممەن.

رايونىمىز ەرەكشە وقۋ ـ اعارتۋدى قامتاماسىز ەتۋ جۇيەسىن ۇزدىكسىز كەمەلدەندىردى. بۇكىل شينجياڭداعى مەكتەپتەر جەڭىل دارەجەدەگى مۇگەدەك وقۋشىلاردىڭ كلاسقا ىلەسىپ وقۋىنا مۇمكىندىك جاساپ، ٴجۇرىپ ـ تۇرۋى قولايسىز مۇگەدەك وقۋشىلاردىڭ وتباسىنا بارىپ وقىتۋدى جولعا قويىپ، قيىنشىلىعى بار وتباسىلارداعى مۇگەدەك وقۋشىلارعا كومەك قاراجات بەردى. 2021 ـ جىلى، اۆتونوميالى رايوننىڭ مىندەتتى وقۋ ـ اعارتۋ ساتىسى بويىنشا وقۋ جاسىنداعى مۇگەدەك بالالار مەن ٴوسپىرىمدەردىڭ وقۋعا ٴتۇسۋ مولشەرى 99.9%كە جەتتى.

وڭتۇستىك شينجياڭداعى 4 ايماق ـ وبلىستا بالاباقشادان تارتىپ تولىق ورتا مەكتەپكە دەيىنگى 15 جىلدىق تەگىن وقىتۋدى جولعا قويدى؛ اۋىل ـ قىستاقتا مىندەتتى وقۋ ـ اعارتۋ ساتىسىنداعى وقۋشىلاردىڭ ازىقتىق جاعدايىن جاقسارتۋ جوسپارى بالالاردىڭ سالاماتتى ەرجەتۋىنە مۇمكىندىك جاسادى؛ اۋىل ـ قالاشىقتاردا جاتاقتى مەكتەپ قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، شەكارا، شالعاي ەگىن، مال شارۋاشىلىق وڭىرلەرىندەگى بالالاردىڭ وقۋعا ٴتۇسۋى قيىن بولۋ ماسەلەسىن شەشتى... اناعۇرلىم كوپ شينجياڭدىق بالالار، جاستار مەن ورەندەر پارتيانىڭ نۇر ـ شۋعالاسىندا "وقيتىن مەكتەپ بولۋدان" "جاقسى مەكتەپتە وقۋدى" جۇزەگە اسىردى.

وقۋ ـ اعارتۋ ٴار ۇلت جاستارى مەن ورەندەرىنىڭ تاماشا بولاشاعىنا جول اشتى

وتانىمىزدىڭ باتىس سولتۇستىگىنەن باتىس وڭتۇستىگىنە دەيىن، ارماندار رەالدىققا اينالدى ـــ 2021 ـ جىلى، ٴادىلجان اسقار كونەشار اۋدانىنان سىچۋان داشۋەسىنە ەمتيحان بەرىپ كىردى.

باستاۋىش مەكتەپتەن تولىق ورتا مەكتەپكە دەيىن، ٴادىلجان تەگىن ٴبىلىم الدى، بۇدان ول پارتيانىڭ تاماشا ساياساتىنا تەرەڭ العىستى سەزىمدە بولدى. "عىلىمي، مادەني بىلىمدەردى ۇيرەنىپ، وتاننىڭ ٴۇمىتىن اقتاۋ" ٴادىلجاننىڭ بەرىك نىساناسىنا اينالدى.

وقۋعا تۇسكەنىنەن كەيىن، ٴادىلجان ىلگەرىندى ـ كەيىندى دەكلاماتسيا، تەاتر كۇرجەكتەرىنە قاتىناستى ٴارى مەكتەپ باسكەتبول كۇرجەگىنىڭ بەلسەندى مۇشەسى بولدى. "كۇرجەككە قاتىناسۋ ارقىلى ساباقتاستارىمەن اناعۇرلىم ويداعىداي اۋىس ـ ٴتۇيىس جاساپ، مەملەكەتتە ٴبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ٴتىل ـ جازۋ قابىلەتىمدى جوعارىلاتتىم". 5 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇنى، ٴادىلجان تەلەفوندا تىلشىگە ٴوزىنىڭ ۇيرەنۋ، تۇرمىس جاعدايىن اڭگىمەلەگەندە، باقىت سەزىمىنە شومدى. "داشۋەنى تاۋىسقانىنان كەيىن مەن ەلەكتر ينجەنەرى بولىپ، بولاشاقتا اۋىلىمنىڭ ەلەكتر قۋاتى ىستەرىنە ۇلەس قوسسام دەيمىن"، ـ دەيدى ٴادىلجان.

ٴادىلجان سياقتى ناتيجەسى ۇزدىك بولعاندىقتان، حوتان قالالىق 5 ـ ورتا مەكتەپتەن كەلگەن ٴماھليا مۇحتار دا جياشيڭ قالاسى شيۋجوۋ ورتا مەكتەبىنىڭ شينجياڭ كلاسىنا ەمتيحان بەرىپ قابىلداندى.

"شەكارا وڭىرلەردەگى شاعىن قالاشىقتان وسى قالاداعى ٴتۇيىندى ورتا مەكتەپكە كەلىپ وقي الاتىنىمدى تۇتەنشە ماقتانىش سەزىنەمىن"! ٴماھليا ٴوزىنىڭ عىلىمي، مادەني بىلىمدەردى قۇلشىنا ۇيرەنىپ، قابىلەتىن شىڭداۋعا تىرىساتىندىعىن ايتتى.

زۇلفيا اكماسەن داشۋە بىتىرگەنىنەن كەيىن اۋىلىنا قايتىپ كەلىپ، 3 جىلدىق شىڭداۋ ارقىلى تاشقورعان تاجىك اۆتونوميالى اۋدانىنداعى تاڭداۋلى ساياحات جەتەكشىسىنە اينالدى؛ شينجياڭ اۋىل شارۋاشىلىق كاسىپتىك ـ تەحنيكا شۋەيۋانى مال شارۋاشىلىعى، مال شيپاگەرلىگى ماماندىعىنان وقۋ تاۋىسقان وقۋشى جاڭ فاڭ ونەرىنە سۇيەنىپ، وتباسىنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلىپ كىرىستى ارتتىرۋىنا كومەكتەستى، ول قازىر وسىزاماندانعان باعىمشىلىق كاسىبى جولىندا ٴوز ارمانىن قۋۋدا...

ٴاربىر جاس پەن ورەننىڭ ٴوسىپ ـ جەتىلۋ، ارمان قۋۋ حيكاياسىنىڭ استارىندا، رايونىمىزدىڭ وقۋ ـ اعارتۋدىڭ دامۋىن ۇزدىكسىز جەبەۋدەگى جەتىستىكتەرى، ٴار ۇلت بۇقاراسىنا اناعۇرلىم كوپ، اناعۇرلىم ٴادىل پايدا جەتكىزۋى سىندى اسەرلى اماليات جاتىر.

«شينجياڭنىڭ جان سانى دامۋى» اق تىستى كىتابىندا كورسەتىلۋىنشە، 2020 ـ جىلعا دەيىن، شينجياڭنىڭ بارلىق قىستاقتارىندا بالاباقشا سالىنىپ، باستاۋىش مەكتەپ 3641گە، ادەتتەگى ورتا مەكتەپ 1211گە، ورتا دارەجەلى كاسىپتىك مەكتەپ (تەحنيكالىق جۇمىسشىلار مەكتەبىن قامتىمايدى) 147گە، ادەتتەگى جوعارى مەكتەپ 56عا، ەرەسەكتەر جوعارى مەكتەبى 6عا جەتكەن. 1951 ـ جىلدان 2020 ـ جىلعا دەيىن، جوعارى مەكتەپتەردە جيىنى 2 ميلليون 115 مىڭ وقۋشى تاربيەلەنگەن، مۇنىڭ ىشىندە از ۇلت وقۋشىلارى 767 مىڭ بولىپ، 36.3%تى يەلەگەن.

ەكونوميكانىڭ، قوعامنىڭ ۇزدىكسىز دامۋىنا ىلەسە، شينجياڭنىڭ وقۋ ـ اعارتۋى جوعارى ساپالى دامۋ ساتىسىنا ٴوتتى، وقۋ ـ اعارتۋ رەفورماسى ىشكەرىلەي تەرەڭدەدى، مەكتەپكە دەيىنگى تاربيە جالپىلاسىپ، جالپىعا ٴتيىمدى بولىپ، مىندەتتى وقۋ ـ اعارتۋ بىركەلكى دامىدى، تولىق ورتا ساتىسىنداعى وقۋ ـ اعارتۋ جاپپاي جالپىلاسىپ، كاسىپتىك وقۋ ـ اعارتۋ كەڭەيىپ، ساپاسى جوعارىلادى، جوعارى دارەجەلى وقۋ ـ اعارتۋدىڭ ناقتى قۋاتى جوعارىلاپ، ٴار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ٴبىلىم الۋ دەڭگەيى ۇزدىكسىز ارتتى.